

Vernieuwende mogelijkheden voor theologisch onderwijs!!

EduGate 2005

door: C. van Brummelen en ds G. van Wijk

Uniek en fascinerend. Met deze twee kwalificaties zou de seminar gehouden op kasteel de Vanenburg in Putten zijn te typeren. Als aanleiding gold de promotie van Dr A.C. Neele die succesvol zijn onderzoek heeft kunnen afronden naar oudvader Petrus van Maastricht. Naar aanleiding van deze promotie waren vertegenwoordigers uit zowel het theologisch werkveld als de wereld van de computertechnologie uitgenodigd om met elkaar van gedachten te wisselen over de vraag hoe de computertechnologie vandaag de dag zou kunnen worden toegepast als ondersteuning binnen het theologisch onderwijs wereldwijd. Een impressie van een uniek seminar op maandag 3 okt. j.l. op de Vanenburg in Putten.

Uniek en fascinerend

De diversiteit binnen de kring van vertegenwoordigers vanuit beide "vakgebieden" maakte deze samenkomst uniek. Maar ook fascinerend. In een heldere en aansprekende demonstratie werden de nieuwste mogelijkheden getoond voor het leren op afstand, het zogenaamde "e-learning" concept. Educator, onderdeel van de Cordys Company, is een bedrijf dat zich daarop heeft toegelegd. Met name in die landen in de wereld waar de middelen voor toerusting en onderwijs beperkt zijn, kan dit concept mogelijkheden bieden ten behoeve van de verbreiding van de bijbelse boodschap. De hartenkreet die Dr A.C. Neele tijdens de seminar deed horen, was dan ook: "Wij kunnen het ons niet permitteren de schatten die wij hebben vanuit de gereformeerde theologie voor onszelf te houden. Wij zullen moeten zoeken naar wegen, ook door middel van de techniek, om deze schatten te ontsluiten voor de wereld."

De hoop werd uitgesproken dat met deze seminar de krachten vanuit beide gebieden, de theologie en de technologie gebundeld zouden worden. Een oproep die wij vanuit Stichting Reformatica natuurlijk van harte ondersteunen.

Technologie en vreemdelingschap

De bijeenkomst werd geopend met een lezing over "technologie en vreemdelingschap". Jan Baan, oprichter en mede eigenaar van het gerenommeerde en later veelbesproken softwarebedrijf Baan Company blikt terug. Het ondernemerschap heeft volgens hem zowel mooie als gevaarlijke kanten. Zijn stelling was: zonder ego geen "drive". Maar, zo hield hij de aanwezigen voor, pas op voor dat ego. Waar zet je je voor in? De christen moet de vraag beantwoorden: gaat het mij om mijzelf of om het grotere geheel? Tegelijkertijd is een christen-ondernemer zich bewust van het vreemdelingschap. Het doel is niet te kunnen rentenieren maar om rentmeester te zijn. Een pelgrim is soms ook pionier die niet terugdeinst voor revolutionaire vernieuwingen. Het actief vertragen van ontwikkelingen lijkt binnen onze kring soms een aantrekkelijke mogelijkheid, maar heeft geen enkele zin. Willen wij met deze vertragingstactiek de vragen van deze tijd buiten de deur houden, dan zullen wij er op termijn toch aan moeten geloven. Beter is het in zo'n situatie actief te zoeken naar alternatieven.

Koppeling

Vervolgens werd het tijd voor een de technologie in de praktijk: een presentatie van het zogenaamde "Educator concept". De nieuwste technische mogelijkheden voor het "e-learning" werden gedemonstreerd. Roel Nicolai en Arjen Jobse demonstreerden de werking van de nieuwste software op dit gebied waarbij de communicatie tussen een student (Ds J. Koppelaar, Abbenbroek) en de onderwijsinstelling (Christelijke Hogeschool Ede) werd gesimuleerd. Zowel docent als student kunnen via de computer contact onderhouden. Met name voor deeltijdstudenten die behoefte hebben aan een stuk flexibiliteit in de leergang, biedt deze vorm van werken nieuwe mogelijkheden. Daarnaast vergt deze vorm van

afstandsonderwijs minder "live" contactmomenten tussen docent en student wat in de meeste gevallen een kostenbesparing en tijdsbesparing met zich meebrengt.

Theologie en vreemdelingschap

Nu was het de beurt aan de theologie. Alsof het gevaar van verveling tijdens de seminar op de loer zou kunnen liggen met de verwerking van zoveel feiten en mogelijkheden, moest een muzikaal intermezzo dat gevaar bezweren en klonk een prachtige opmaat naar de volgende lezing. Na het indrukwekkend orgel- en pianospel, ten gehore gebracht door Paul Baan, had prof. A. de Reuver zichtbaar moeite om meteen zijn lezing in te zetten.

Welgemeende en zeer terechte complimenten klonken waarna de Reuver een lezing verzorgde met als thema "vreemdelingschap in de christelijke vroomheidsgeschiedenis". De klassiek gereformeerde visie op het leven staat haaks op de geest van deze tijd. Vandaag de dag geldt: alleen wat je kunt zien, bestaat. Al het andere is fictie, projectie. "Ga je dood, dan ben je er geweest." De klassiek gereformeerde leer daarentegen stelt dat het aardse leven een voorbereiding is op het leven hierna.

Veranderende methoden

De omslag in denken is terug te herleiden naar de jaren 60. Ons denken moet geijkt worden allereerst door de apostelen. Zij kenden een heilig heimwee naar huis, het Vaderland hierboven. Waar dit perspectief op de eeuwigheid verdwijnt, is iets grondig mis en komt het tot een breuk met de kerk der eeuwen. Niet alleen de apostelen, maar ook de visie van Augustinus, Thomas a Kempis (jawel: zonder accent grave) en Johannes Calvijn werden voor het voetlicht gehaald. Wat de spelling van Thomas a Kempis betreft ontstond er overigens een levendige en geestige discussie. Boze tongen uit de zaal (een enkeling had de lezing voor zich op papier) beweerden dat de professor zich nog niet voldoende over de computertechnologie had gebogen en blijkbaar het accentje op het toetsenbord nog niet gevonden had... De Reuver wist echter op gevatte wijze de techneuten schakmat te zetten met de opmerking dat de schrijfwijze geen gebrek is aan technische vaardigheid maar het resultaat is van doorwrochte historische kennis... In de oude geschriften komt de accent grave nu eenmaal niet voor...

Wel of geen streepje?

Forumdiscussie

De seminar werd afgesloten met diner en forumdiscussie. Naar aanleiding van een drietal stellingen werd de noodzaak van samenwerking tussen theologie en technologie besproken en onderstreept. Het uitbouwen van het afstandsonderwijs werd aan de ene kant van harte ondersteund, juist daar waar geen andere mogelijkheden zijn. Ook werd door anderen geopperd dat het contact tussen docent en student in de collegezaal een dimensie kent, die onvervangbaar is. De reactie daarop was dat afstandsonderwijs moet worden gezien als ondersteuning en aanvulling. Het seminar werd afgesloten met een vurig pleidooi van Ad Neele om te zoeken naar wegen voor samenwerking. Grote delen van de wereld snakken naar onderwijs. Met name de jonge kerk in Aziatische landen kent vele voorgangers beneden de 30 jaar die roepen om toerusting. "Is het niet onze plicht", zo rondde hij zijn pleidooi af, "om de schatten van het gereformeerd protestantisme toegankelijk te maken voor de kerk wereldwijd?"

Terugblik

Hiermee kwam een einde aan een uniek en fascinerend samenzijn. Theologie en technologie hoeven niet per definitie elkaars vijanden te zijn. Hoewel met behulp van de technologie Gods Koninkrijk kan worden afgebroken, geldt vooral: niet de technologie is gevaarlijk, maar de mens die haar hanteert. Mag onder ons vooral het tegendeel worden nagestreefd. Alle mogelijkheden, ook de technische mogelijkheden, moeten worden ingezet in kerk en pastorie, meer nog, ten behoeve van Gods Koninkrijk wereldwijd.

Die boodschap is ons als Refomail lezer uit het hart gegrepen...